

BEGREPP	FÖRKLARING (13-17 ÅR)	EXEMPEL FRÅN VERKLIGHETEN
Pengamedvetenhet	Att förstå att pengar inte är oändliga och att varje köp påverkar vad du kan göra senare.	<i>Du köper snacks för alla pengar och kan inte hänga med kompisar senare.</i>
Inkomst	Pengar du får, t.ex. veckopeng, studiebidrag eller sommarjobb.	<i>Du får studiebidrag eller Swish från föräldrar.</i>
Utgifter	Pengar du spenderar på saker som mat, kläder, spel eller nöjen.	<i>Du köper en hoodie eller betalar för ett spel.</i>
Budget (enkel)	En plan för hur du ska använda dina pengar så de räcker hela perioden.	<i>Du bestämmer att bara 300 kr får gå till shopping denna månad.</i>
Spara vs spendera	Att välja mellan att köpa något nu eller spara till något större senare.	<i>Köpa snacks nu eller spara till nya AirPods.</i>
Impulsköp	När du köper något snabbt utan att tänka efter – ofta ångrar man sig efteråt.	<i>Du köper ett skin direkt i Fortnite utan att fundera.</i>
Målsparande	Att spara till något du verkligen vill ha, som en mobil, resa eller gamingpryl.	<i>Du sparar i flera veckor till en ny gamingstol.</i>
Fördröjd belöning	Att vänta med att köpa något nu för att få något bättre eller större senare.	<i>Du väntar med småköp för att ha råd med en ny mobil.</i>
Pengar som vana	Små val varje dag gör stor skillnad över tid.	<i>Du skippar att köpa läsk varje dag och sparar pengarna istället.</i>
Digital frestelse	Köp som dyker upp i spel och appar som lockar dig att spendera snabbt.	<i>Limited-time erbjudande i ett spel.</i>
Swish / direktbetalningar	Snabba betalningar via mobilen – lätt att använda men också lätt att spendera för mycket.	<i>Du swishar kompisar eller betalar snabbt i butik.</i>
In-app purchases	Köp inne i spel eller appar, t.ex. skins, coins eller extra liv.	<i>Du köper V-Bucks i Fortnite.</i>
Digital plånbok	Ditt kort i mobilen så du kan betala snabbt.	<i>Du betalar med Apple Pay eller Google Pay.</i>
Pushnotiser om köp	Notiser som visar direkt när du har spenderat pengar.	<i>Du får en notis varje gång du använder ditt kort.</i>
Bankkonto	Ett bankkonto är en plats hos banken där dina pengar finns	<i>Du får studiebidrag som sätts in på ditt bankkonto. När du betalar i butik eller online dras pengarna ut.</i>
Bankkort	Ett bankkort är ett kort som är kopplat till ditt bankkonto och som du använder för att betala eller ta ut pengar.	<i>Du betalar i en butik eller online med ditt bankkort, och summan dras direkt från ditt bankkonto.</i>
Mobilt Bank ID	En app (BankID) som fungerar som din digitala legitimation så du kan logga in och skriva under säkert på nätet.	<i>Du använder Mobilt BankID för att logga in på din bank och godkänna en Swish-betalning.</i>
Övertrassering	När du spenderar mer pengar än du har på kontot så att saldot blir minus – banken kan ta ut avgift eller ränta.	<i>Du har 50 kr kvar men köper något för 120 kr och kontot hamnar på -70 kr.</i>
Saldo	Hur mycket pengar som finns på ditt konto just nu.	<i>Du kollar i bankappen och ser att ditt saldo är 1 250 kr.</i>
Reservation	Pengar som tillfälligt "hålls" på kontot efter ett köp tills betalningen går igenom.	<i>Du köper något online och beloppet syns som reserverat i några dagar innan det dras.</i>
Kredit	Pengar du lånar eller ett utrymme att handla för nu och betala tillbaka senare, ibland med ränta.	<i>Du använder ett kreditkort eller "köp nu, betala sen" och betalar tillbaka nästa månad.</i>
Faktura	En räkning som visar vad du ska betala och senast när.	<i>Du får en faktura för mobilen som ska betalas senast den 28:e.</i>
OCR	Ett referensnummer på en faktura som gör att betalningen hamnar rätt hos mottagaren.	<i>När du betalar en faktura i banken fyller du i OCR-numret från räkningen.</i>

Kontaktlösa betalningar

Att betala genom att “blippa” kortet eller mobilen mot terminalen utan att sätta i kortet – ofta utan pinkod för mindre belopp.

Du blippar ditt kort eller mobilen i kassan när du köper något snabbt.